

**ПРОЕКТ НА ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД НА ПЕТОТО ЗАСЕДАНИЕ НА
РАБОТНА ГРУПА „ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА И ОКОЛНА СРЕДА“**

Петък, 11 март 2022 г., 9.00 – 11.00 ч.

1) Откриване от председателя

Председателят г-жа Анна Паскова осъди руското нашествие в Украйна и беше обявена минута мълчание.

Г-жа Паскова очерта редица ключови елементи, които следва да бъдат разгледани в контекста на настоящата криза:

- По-голяма необходимост от декарбонизация и намаляване на зависимостта на ЕС от вноса на нефт и газ от Русия (т.е. по-голям акцент върху компонента за сигурност, който вече е заложен в Зеления пакт);
- Солидарност по отношение на предизвикателствата, свързани със справедливостта, и цените на енергията („справедлив преход“ означава също така солидарен преход);
- Невярната информация е предизвикателство;
- Опазване на земята и природата, тъй като това са стратегически ресурси (селско стопанство, околна среда, устойчива и кръгова икономика);
- Ценностите на ЕС включват силни общества и прозрачен и основан на участието подход.

Председателят информира за следните следващи стъпки:

- Въз основа на проекта на препоръки Секретариатът ще изготви предложения (въз основа на три приноса – т.е. препоръките на европейските граждански панели и националните панели; обмен на идеи относно цифровата платформа, пленарни дебати и дебати в работни групи);
 - Предложенията ще бъдат преведени на всички езици и ще бъдат изпратени на групата следващата седмица;
- Членовете на групата следва да изпратят писмени коментари преди 6-ото заседание на работната група;
- Междинните резултати от обсъжданията в работната група ще бъдат представени на следващата пленарна сесия на конференцията на 25 – 26 март;
 - Председателят прикани участниците да координират позициите си в рамките на съответните компоненти и да набележат консенсусни предложения.

Г-н Хел, говорител на Европейския граждански панел (ЕГП), подчерта, че събитията в Украйна привличат цялото внимание, но опазването на планетата все още изисква спешни действия и поради това групата трябва да следва препоръките и целите в областта на климата и околната среда все така енергично, както и досега.

2) Обсъждане

Обсъжданията бяха структурирани в следните области:

- i) изменение на климата, енергетика и транспорт;
- ii) селско стопанство, производство на храни, биологично разнообразие, екосистеми, замърсяване
- iii) устойчиво потребление, опаковане и производство;
- iv) информация, осведоменост и диалог.

Основни въпроси, повдигнати по отделните теми:

1. Изменение на климата, енергетика и транспорт

- Гарантирането на сигурността на доставките и намаляването на енергийната зависимост на ЕС придобиха още по-голямо значение понастоящем; контекст (по-силен акцент върху възобновяемата енергия и икономии на енергия; инвестиции в инфраструктура за възобновяема енергия и преходни енергийни източници; увеличаване на подкрепата за научните изследвания и иновациите; необходимост от адаптиране и ускоряване на приемането на законодателството и процедурите за пространственото планиране, необходимост от създаване на енергиен съюз на ЕС; подкрепа за устойчивата мобилност и модернизация на обществения транспорт; необходимост да се разгледат геополитическите последици, свързани с всеки от доставчиците на енергия от трети държави, като при някои от тях са налице проблеми, свързани с правата на човека и околната среда);
- Запазване на ангажимента към амбициозните глобални цели в областта на климата (цели за неутралност по отношение на климата до 2030 г. и 2050 г.) и към по-широките цели на Европейския зелен пакт и ускоряване на екологичния преход, макар че това налага адаптиране на (и балансиране с) необходимите мерки в краткосрочен план, за да се избегне недостигът и да се гарантира благосъстоянието на обществото;
- Някои участници се застъпват за преразглеждане на приложимите срокове за преход или за по-голямо и по-чисто използване на преходни енергийни източници, ако е необходимо, като се използват технологии за смекчаване на последиците от изменението на климата, като например филтри за CO₂ и съоръжения за съхраняване на въглерод, нови терминали за втечен природен газ, зелен водород и екстракция на собствени ресурси в рамките на ЕС, докато други участници заявяват, че кризата не бива да води до връщане към миналото; беше посочено също така, че природният газ е важен за производството на торове.
- Силно усещане за неотложност при предприемането на всички необходими и възможни мерки и осъзнаване, че нуждите от финансиране за инфраструктурни инвестиции и компенсации ще нараснат значително;
- Следва да се вземат предвид различията в националните условия и енергийния микс; следва да се вземат предвид и други национални условия (напр. изходни точки, географско положение, необходимост от свързване на отдалечени региони, популателна способност...);

- Следва да се вземе предвид новото съобщение на Европейската комисия относно енергетиката („REPowerEU“);
- Въпросите, свързани с финансовата достъпност, по-специално на възобновяемите източници на енергия, сега заемат челно място в дневния ред, както и по-широките социални аспекти (подкрепа за гражданите и работниците; по-справедливи данъчни системи за финансиране на справедливия преход; предварително финансиране на средствата по Европейския зелен пакт и за енергийна бедност;
- Войната в Украйна показва рисковете от изоставяне на алтернативни или преходни източници на производство на енергия, напр. използването на ядрена енергия следва да бъде преосмислено, като то също така ни показва възможните рискове, когато една ядрена електроцентрала стане мишена.

2. Селско стопанство, производство на храни, биологично разнообразие, екосистеми, замърсяване

- Необходимост да се предприемат мерки срещу прекомерното интензивно земеделие и производство (с високи разходи по отношение на земята, климата и околната среда) и да се установят ясни определения на термините; прилагане на принципите на кръговата икономика в селското стопанство;
- По-силна подкрепа за практиките на биологично и устойчиво земеделие (насърчаване на местното производство с подходяща цена), макар да се отбелязва, че и днес стопаните, занимаващи се с биологично земеделие, получават по-голяма подкрепа от конвенционалните земеделски стопани;
- Подкрепа за научните изследвания за разработване на пестициди, които са по-устойчиви, по-малко замърсяващи и по-малко вредни за околната среда;
- Много от енергийните въпроси се отнасят и до селското стопанство, войната в Украйна ще доведе до шок в доставките за световните пазари. Самодостатъчността и сигурността на достъпните ценово доставки на храни, фуражи, енергия и торове са свързани помежду си и следва да бъдат ключова цел в този сектор (напр. за справяне с въздействието на войната върху производството и цените; намаляване на силната зависимост на ЕС от останалия свят; вертикално земеделие и градско градинарство);
- Реформа на ОСП в подкрепа на устойчивостта, но и на сигурността на доставките; избягване на недостига); необходимо е също така да се вземат предвид както краткосрочните мерки за смекчаване на последиците, така и дългосрочните цели за устойчивост, напр. при обсъждането на оставянето на земя под угар.
- Посочени бяха културните аспекти като свръхпотреблението, глобализацията и загубата на връзка с храната.
- Необходимост от засилване на научните изследвания и иновациите
- Съсредоточаване върху комбинация от устойчивост и производителност; избягване на екстернализирането на производството към по-малко устойчиви международни конкуренти.
- Препоръката относно повторното залесяване следва да бъде по-изразена (законодателство, което да задължава дружествата да залесяват повторно зони);

- Обучение на земеделските стопани за по-устойчиво селско стопанство; създаване на „зелени“ работни места;
- Разглеждане на социалните аспекти: социален дъмпинг и преход към по-добри работни места с цел постигане на по-устойчив сектор, избягване на високи цени;
- Мерки за повече информация и образование в училищата, широкомащабни информационни кампании относно здравословни храни и производство;
- По-строги мерки за защита на пчелите.

3. Устойчиво потребление, производство

- Вече се прави много на европейско равнище, но резултатите могат да бъдат подобрени значително. – Цялостно укрепване на положението в ЕС чрез подобряване на моделите на производство/потребление и услугите, съсредоточени върху ремонтване; поведенчески мерки, подобряване на инфраструктурата;
- Правилно функциониране на кръговата икономика (по-скоро ремонт и повторна употреба, отколкото рециклиране; по-трайни продукти);
- Изпълнение на новия план за действие относно кръговата икономика (право на поправка, наличност и съвместимост на резервни части по-дълго време, гаранции);
- Мерки за екодизайн (проектиране на продукти по такъв начин, че да са по-лесни за поправка);
- Потребителите искат повече информация, възможност за въвеждане на единно етикетиране или на екологичен или цифров продуктов паспорт относно жизнения цикъл, възможност за поправка и т.н. на продуктите. Европейските предприятия обаче трябва да имат еднакви условия на конкуренция с вносните продукти, а високите стандарти не трябва да водят до протекционизъм;
- Връщане на вторичните суровини на пазара и в жизнения цикъл на продукцията благодарение на рециклирането;
- Обвързаност със социални условия (всички държави членки и ЕС следва да финансират усилията и кампаниите за насърчаване на устойчивото потребление, напр. в обществените поръчки; включване на изисквания за спазване на условията на труд; също така в други области като обществените поръчки и търговската политика).

4. Информация, осведоменост и диалог

- Увеличаване на наличността, прозрачността и надеждността на информацията (ЕС да създаде специален информационен уебсайт за проучвания с цел повишаване на осведомеността);
- Образованието е основен инструмент за изпълнението на всички препоръки (така че гражданите да могат да вземат информирани решения);
- Включване на екологични аспекти в образованието (с акцент върху децата, например в учебните програми);
- Лоялна конкуренция между продуктите, произведени в ЕС, и продуктите, внасяни от държави извън ЕС.

Конференция за бъдещето на Европа

3) Заключение на председателя

Председателят благодари на участниците за техния принос и посочи, че следващото заседание ще се проведе по време на втората мартенска пленарна сесия на 25 март 2022 г.